

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

uwagę na finansowanie ochrony i promowania wolności religii lub przekonań w krajach, w których zgodnie ze strategią UE na rzecz tych krajów wspomniane prawo uznaje się za kwestię priorytetową;

o
o o

158. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Specjalnemu Przedstawicielowi UE ds. Praw Człowieka, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, jak również rządów i parlamentom państw członkowskich oraz krajów kandydujących, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Radzie Europy, a także rządów państw i terytoriów wymienionych w niniejszej rezolucji.

P7_TA(2012)0504

Strategia UE w zakresie praw człowieka

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie przeglądu strategii UE w zakresie praw człowieka (2012/2062(INI))

(2015/C 434/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, 3, 6, 8, 21, 33 oraz 36 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając wspólny komunikat wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2011 r. pt. „Prawa człowieka i demokracja w centrum działań zewnętrznych UE – dążenie do bardziej skutecznego podejścia” (COM(2011)0886),
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 8 maja 2001 r. pt. „Rola Unii Europejskiej we wspieraniu praw człowieka i demokracji w państwach trzecich” (COM(2001)0252),
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 20 kwietnia 2010 r. pt. „Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości dla europejskich obywateli. Plan działań służący realizacji programu sztokholmskiego” (COM(2010)0171),
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 25 października 2011 r. pt. „Odnowiona strategia UE na lata 2011–2014 dotycząca społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw” (COM(2011)0681),
- uwzględniając strategiczne ramy UE dotyczące praw człowieka i demokracji oraz plan działań UE na rzecz praw człowieka i demokracji przyjęty na 3179. posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 25 czerwca 2012 r.,
- uwzględniając wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie, w tym wpływu na strategiczną politykę UE w dziedzinie praw człowieka ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0126.

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie klauzuli dotyczącej poszanowania praw człowieka i demokracji w umowach zawieranych przez Unię Europejską ⁽¹⁾,
  - uwzględniając rezolucję z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie polityk zewnętrznych UE na rzecz demokratyzacji ⁽²⁾,
  - uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie spójnej polityki wobec reżimów, wobec których UE stosuje środki ograniczające w sytuacji, gdy ich przywódcy działają na rzecz osobistych i handlowych interesów w granicach UE ⁽³⁾,
  - uwzględniając wytyczne UE w sprawie praw człowieka,
  - uwzględniając europejską Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz trwające negocjacje dotyczące przystąpienia UE do tej konwencji,
  - uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
  - uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych w sprawie Europejskiej Fundacji na rzecz Demokracji ⁽⁵⁾ przyjęte w dniu 1 grudnia 2011 r. na jej 3130. posiedzeniu oraz deklarację w sprawie ustanowienia Europejskiej Fundacji na rzecz Demokracji ⁽⁶⁾ przyjętą na forum Coreper-u w dniu 15 grudnia 2011 r.,
  - uwzględniając zalecenie z dnia 29 marca 2012 r. dla Rady w sprawie warunków ewentualnego utworzenia Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji (EED) ⁽⁷⁾,
  - uwzględniając niedawne utworzenie Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji (EED),
  - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Rozwoju (A7-0378/2012),
- A. mając na uwadze, że UE opiera się na zasadzie poszanowania praw człowieka i posiada określony w traktatach prawny obowiązek umieszczania praw człowieka w centrum wszystkich polityk UE i państw członkowskich, a także w centrum wszystkich umów zawieranych z państwami trzecimi; mając na uwadze, że dialogom prowadzonym między UE, państwami członkowskimi i państwami trzecimi muszą towarzyszyć konkretne działania mające na celu zapewnienie, że prawa człowieka pozostaną w centrum tych polityk;
- B. mając na uwadze, że UE opracowała szeroki zestaw instrumentów służących jako ramy polityczne na rzecz wspierania realizacji tego obowiązku, w tym wytyczne w sprawie praw człowieka, globalny instrument finansowy dotyczący praw człowieka i demokracji (Europejski Instrument na rzecz Demokracji i Praw Człowieka (EIDHR)), wymóg mający zastosowanie do wszystkich zewnętrznych instrumentów finansowych, takich jak instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju (DCI), Instrument na rzecz Stabilności (IfS), Europejski Instrument Sąsiedztwa (ENI), Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA) oraz Instrument Partnerstwa (PI) dotyczący promowania praw człowieka i demokracji w ramach oddziaływania tych instrumentów, ustanowienie Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji (EED) oraz mianowanie specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka, konkluzje i deklaracje Rady, oświadczenia wysokiej przedstawiciel, działania UE, sankcje UE stosowane w przypadkach poważnych naruszeń praw człowieka, a w ostatnim czasie krajowe strategie dotyczące praw człowieka;

⁽¹⁾ Dz.U. C 290 E z 29.11.2006, s. 107.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0334.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0018.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0250.

⁽⁵⁾ Dokument Rady 17944/2011.

⁽⁶⁾ Dokument Rady 18764/2011.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0113.

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

- C. mając na uwadze, że zgodnie ze zmiennym charakterem stosunków umownych pomiędzy UE i państwami trzecimi UE ustanowiła liczne zróżnicowane narzędzia – takie jak europejska polityka sąsiedztwa (EPS), umowa z Kotonu oraz dialogi i konsultacje z państwami trzecimi dotyczące praw człowieka – w celu promowania praw człowieka i demokracji oraz poprawy współpracy w ramach instytucji międzynarodowych w kontekście dyskusji poświęconych kwestiom będącym przedmiotem wspólnego zainteresowania; mając na uwadze, że EPS służy do monitorowania realizacji uzgodnionych zobowiązań oraz że umowa z Kotonu umożliwia prowadzenie konsultacji w przypadku naruszeń praw człowieka; mając na uwadze, że rola UE we wspieraniu i obserwowaniu procesów wyborczych wywiera również faktyczny wpływ na promowanie praw człowieka i demokracji oraz na wzmocnienie praworządności;
- D. mając na uwadze, że skumulowane skutki tych polityk doprowadziły do przyjęcia podejścia fragmentarycznego, przez co zasada spójności i integralności różnych obszarów działań zewnętrznych UE oraz tych i innych polityk nie była należycie przestrzegana; mając na uwadze, że w konsekwencji rozmaite instrumenty stały się niezależnymi elementami i nie służą one ani realizacji prawnego obowiązku monitorowania procesu realizacji klauzul dotyczących praw człowieka, ani realizacji celu związanej z nimi polityki, w związku z czym istnieje potrzeba harmonizacji oraz stworzenia synergii między tymi instrumentami;
- E. mając na uwadze, że kilka czynników uniemożliwia skuteczną realizację polityki UE w dziedzinie praw człowieka i demokracji oraz że we wspólnym komunikacie z grudnia 2011 r. nieskutecznie uwzględnione zostały czynniki takie jak brak zintegrowanego podejścia opartego na powiązaniach między wszystkimi instrumentami zewnętrznymi UE i odpowiedniego uwzględnienia krajowych celów priorytetowych, brak polityki porównawczej w zakresie wszystkich instrumentów (w tym polityk i strategii geograficznych), która umożliwiłaby badanie i monitorowanie kwestii poszanowania praw człowieka, zasad demokratycznych opartych na wyraźnych, przejrzystych, mierzalnych, osiągalnych i ograniczonych w czasie wskaźnikach oraz słabość dialogu dotyczącego praw człowieka, który powinien być wpisany w szerszy polityczny dialog na najwyższym szczeblu;
- F. mając na uwadze, że wydarzenia „Arabskiej Wiosny” oraz doświadczenie zdobyte w związku z krajami objętymi Partnerstwem Wschodnim zarówno w okresie przejściowym, jak i w okresie go poprzedzającym, wykazały potrzebę przekształcenia europejskiej polityki sąsiedztwa w celu nadania większej wagi dialogowi z m.in. organizacjami pozarządowymi, obrońcami praw człowieka, związkami zawodowymi, mediami, uniwersytetami, demokratycznymi partiami politycznymi i innymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego oraz w celu ochrony podstawowych wolności, które są niezbędne dla procesów demokratyzacji oraz procesów przejściowych; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji (EED) jako wymiernej odpowiedzi UE na wyzwania demokratyzacji, ukierunkowanego pierwotnie, choć nie jedynie, na kraje sąsiadujące z UE;
- G. mając na uwadze, że celem tej odnowionej polityki powinno być dalsze angażowanie krajów partnerskich we wprowadzanie głębszych reform demokratycznych i poszanowanie praw podstawowych, a w szczególności zasadniczych praw podstawowych takich jak wolność wypowiedzi, wolność sumienia, wolność religii lub przekonań, wolność zgromadzeń i wolność zrzeszania się, w oparciu o podejście „więcej za więcej” oraz wzajemną odpowiedzialność krajów partnerskich, UE i jej państw członkowskich;
- H. mając na uwadze, że w ramach procesu przeglądu Rada zrationalizowała i przeformułowała politykę UE w dziedzinie praw człowieka i demokracji w kontekście jej działań zewnętrznych; mając na uwadze, że to przededefiniowane zawarte jest w strategicznych ramach UE dotyczących praw człowieka i demokracji, które przyjęła Rada do Spraw Zagranicznych w dniu 25 czerwca 2012 r. i które zostały uzupełnione w ramach planu działań, w którym w sposób jasny określono szczegółowe cele, oś czasu, etapy działań oraz podział obowiązków; mając na uwadze, że Rada mianowała specjalnego przedstawiciela ds. praw człowieka w celu zwiększenia widoczności, skuteczności i spójności polityki UE w dziedzinie praw człowieka oraz w celu przyczynienia się do realizacji jej celów poprzez ocenę instrumentów obecnie stosowanych w dziedzinie praw człowieka, konsultacje z różnymi partnerami i instytucjami działającymi na tym obszarze oraz poprzez skoncentrowanie się na istotnych kwestiach, które wymagają podjęcia natychmiastowych działań;
- I. mając na uwadze, że obecny kryzys gospodarczy, jego zauważalny wpływ na możliwości realizacji europejskiego projektu i zmiany w zakresie globalnej równowagi sił wykazały niewystarczalność wzniesionych proklamacji w kwestiach praw człowieka, o ile nie są one dopasowane do pryncypialnej polityki w dziedzinie praw człowieka, realizowanej za pomocą sprawnych zwartych działań i opierającej się na obowiązku poszanowania spójności i integralności wewnętrznego i zewnętrznego wymiaru wszystkich polityk UE;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

- J. mając na uwadze, że promowanie praw człowieka i demokracji należy do wspólnej odpowiedzialności UE i jej państw członkowskich; mając na uwadze, że postępy w tej dziedzinie można osiągnąć wyłącznie za pośrednictwem skoordynowanego, spójnego działania obydwu stron; mając na uwadze, że prawa gospodarcze i społeczne stanowią integralną część praw człowieka od czasu przyjęcia w 1948 r. Powszechnej deklaracji praw człowieka;
- K. mając na uwadze, że niezbędna jest pomoc UE we wdrażaniu tych praw w najmniej rozwiniętych i rozwijających się krajach, z którymi UE zawiera umowy międzynarodowe, w tym umowy handlowe;
- L. mając na uwadze, że rozwój technologiczny, nowe narzędzia ICT, rosnący poziom edukacji w wielu regionach świata, przyjęcie przez niektóre kraje rozwijające się roli mocarstw regionalnych, tworzenie nowych wielostronnych forów takich jak G-20 oraz powstanie poinformowanego i połączonego globalnego społeczeństwa obywatelskiego, wszystko to skierowane jest na potrzebę wzmocnienia instrumentów obecnie dostępnych w ramach prawa międzynarodowego oraz w kontekście światowego ładu w celu zapewnienia poszanowania praw człowieka, położenia kresu bezkarności za łamanie praw człowieka i poprawy perspektyw dla demokracji na całym świecie;
- M. mając na uwadze, że swobodny dostęp do internetu i telekomunikacji sprzyja prowadzeniu otwartej i demokratycznej debaty, może stanowić środek wczesnego ostrzegania o naruszeniach praw człowieka i powinien w związku z tym stać się priorytetem działań zewnętrznych UE w zakresie wspierania demokracji i obrony praw człowieka;
- N. podkreśla, że – biorąc pod uwagę ogólny zarys oraz główne elementy nowych strategicznych ram UE dotyczących praw człowieka i demokracji – osiągnięcie namacalnych rezultatów wymaga wysokiego poziomu spójności i woli politycznej;

Strategiczne ramy UE dotyczące praw człowieka i demokracji

1. uważa, że w ramach inicjatywy strategicznego przeglądu dąży się do podjęcia głównych wyzwań określonych przez Parlament i inne zainteresowane strony; z zadowoleniem przyjmuje kompleksowe i globalne podejście, jakie w tej sprawie przyjęła Rada, a w szczególności plan działań na rzecz praw człowieka i demokracji, stanowiący konkretny wyraz zaangażowania i odpowiedzialności UE oraz powołanie specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka, o co Parlament apelował w poprzednich sprawozdaniach;
2. potwierdza, że powszechne prawa człowieka i wolności, przewidziane w Powszechnej deklaracji praw człowieka, mają zastosowanie do każdej istoty ludzkiej niezależnie od jakichkolwiek okoliczności lub sytuacji oraz religii lub przekonań, płci, pochodzenia rasowego lub etnicznego, wieku, niepełnosprawności, orientacji seksualnej lub tożsamości płciowej;
3. wzywa UE do przejścia od słów do czynów oraz do szybkiego i przejrzystego wywiązania się z podjętych zobowiązań;
4. podkreśla, że ramy strategiczne oraz plan działań stanowią podstawę, a nie pułap, realizacji polityki UE w dziedzinie praw człowieka, oraz nalega, by instytucje UE i państwa członkowskie przyjęły – w przejrzysty i odpowiedzialny sposób – solidne, spójne i jednolite podejście do naruszeń praw człowieka na całym świecie;
5. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wiceprzewodnicząca/wysoka przedstawiciel zaproponowała promowanie praw kobiet, praw dzieci i sprawiedliwości (koncentrując się na prawie do rzetelnego procesu) jako trzech przekrojowych zagadnień kampanii i jest przekonany, że specjalny przedstawiciel UE ds. praw człowieka odegra pozytywną rolę w realizacji planu działania w tym zakresie;
6. zdecydowanie uważa, że ustanowienie stanowiska specjalnego przedstawiciela Unii Europejskiej ds. praw człowieka wzmocni politykę na rzecz praw człowieka we wszystkich strategiach polityki zewnętrznej UE;
7. dąży do zapewnienia ciągłej komunikacji i współpracy pomiędzy PE i specjalnym przedstawicielem UE ds. praw człowieka;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

8. wyraża wolę Parlamentu, jako jedynej instytucji UE, której członkowie wybierani są w wyborach bezpośrednich, do ścisłego włączenia się do stosowania zmienionych ram politycznych oraz jego gotowość do dalszego pełnienia swojej kluczowej roli w zwiększeniu legitymacji demokratycznej procesu tworzenia polityki UE, przy jednoczesnym poszanowaniu roli poszczególnych instytucji zgodnie z Traktatem;

9. ponawia swoją wolę zintensyfikowania współpracy międzyinstytucjonalnej, w tym jako część grupy kontaktowej ds. praw człowieka – skupiającej Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), właściwe służby Rady i Komisji, specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka oraz Podkomisję Praw Człowieka PE i Komisję Spraw Zagranicznych – której powierzono przeprowadzenie działań następczych dotyczących przeglądu oraz planu działań;

10. nalega, aby wszystkie instytucje połączyły swe wysiłki w tym procesie i dlatego wzywa do złożenia wspólnej deklaracji zobowiązującej je do stosowania wspólnych fundamentalnych zasad i celów;

11. z zadowoleniem przyjmuje ambitny charakter ram strategicznych; podkreśla jednak potrzebę lepszej koordynacji i lepszego wyjaśnienia procedur oraz podziału zadań między UE i państwami członkowskimi w celu skuteczniejszego i efektywniejszego wdrożenia planu działań;

Spójność i współpraca w obszarach polityki oraz pomiędzy UE i jej państwami członkowskimi

12. podkreśla potrzebę spójności i konsekwencji we wszystkich obszarach polityki jako podstawowego warunku skutecznej i wiarygodnej strategii dotyczącej praw człowieka oraz wyraża ubolewanie, iż brak jest konkretnego odniesienia do tych zasad w ramach strategicznych; przypomina Komisji o powtarzanych przez nią zobowiązaniach zawartych w jej komunikach z 2001 r. oraz jej komunikacie z 2010 r. w sprawie wdrażania Planu działań służącego realizacji programu sztokholmskiego (COM(2010)0171), iż podejmie ona praktyczne kroki w celu zapewnienia większej spójności i konsekwencji pomiędzy jej zewnętrznymi i wewnętrznymi strategiami politycznymi; przypomina, że pełne zaangażowanie Parlamentu i zwiększona koordynacja w tym zakresie zostały uzgodnione w 2001 r.; przypomina państwom członkowskim oraz instytucjom UE, że poszanowanie praw podstawowych należy zacząć od siebie i nie można zaniedbywać tego, ale poddawać stałej ocenie i ulepszaniu, aby można było usłyszeć, że głos UE w sprawie praw człowieka na świecie jest wiarygodny;

13. apeluje o skuteczniejszą koordynację pomiędzy UE i jej państwami członkowskimi w celu zwiększenia spójności i komplementarności strategii politycznych i programów w zakresie praw człowieka, bezpieczeństwa i rozwoju;

14. wzywa Komisję i ESDZ, by spełniły obietnicę stosowania „podejścia opartego na prawach człowieka” w całym procesie współpracy na rzecz rozwoju;

15. wzywa UE, aby utrzymała i pełniła rolę czołowego obrońcy praw człowieka na świecie za pomocą skutecznego, spójnego i rozsądnego korzystania ze wszystkich instrumentów, jakimi dysponuje, w celu propagowania i ochrony praw człowieka oraz zapewnienia skuteczności polityki w zakresie pomocy rozwojowej;

16. podkreśla znaczenie spójności polityki na rzecz rozwoju polegające na tym, że strategie UE we wszystkich obszarach mają umożliwiać coraz szersze wdrażanie praw człowieka, a jednocześnie żadna polityka UE nie może naruszać praw człowieka;

17. podkreśla, że nowy specjalny przedstawiciel UE ds. praw człowieka musi uwzględniać aspekt rozwoju we wszystkich działaniach, których celem jest propagowanie praw człowieka na świecie; w związku z tym oczekuje bliskiej współpracy w tej dziedzinie z Parlamentem oraz jego odnośnymi komisjami;

18. zwraca się do Komisji i ESDZ, aby, mając na uwadze Konwencję o prawach dziecka ONZ i konieczność zapewnienia najpełniejszej ochrony praw ustanowionych na mocy tej konwencji, a także konieczność zapobieżenia ich dewaluowaniu się, w szczególności sposób wspierały nadawanie priorytetowego charakteru potrzebom dzieci obu płci w zakresie specjalnej ochrony i opieki, w oparciu o tę konwencję oraz Deklarację praw dziecka;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

19. zdecydowanie potępia proceder okaleczania narządów płciowych kobiet, traktując go jako pogwałcenie nienaruszalności cielesnej kobiet i dziewcząt, oraz nalega, aby w strategii walki z przemocą wobec kobiet Komisja i EEAS zwróciły szczególną uwagę na tego rodzaju szkodliwe praktyki dyktowane tradycją;
20. uważa, że UE tylko wtedy będzie postrzegana jako wiarygodny obrońca praw człowieka i demokracji, jeśli jej strategię polityczne realizowane zagranicą będą spójne z jej działaniami podejmowanymi na jej własnym terytorium;
21. zwraca uwagę, że ramy strategiczne muszą być dostatecznie widoczne, aby możliwe było zwiększenie ich legitymizacji, wiarygodności i rozliczalności w oczach opinii publicznej;
22. wzywa Komisję do wydania komunikatu w sprawie planu działań na rzecz praw człowieka w celu propagowania wartości UE w zewnętrznym wymiarze polityki w dziedzinie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, jak ogłoszono w Planie działań służącym realizacji programu sztokholmskiego w 2010 r. i zgodnie z planem działań UE na rzecz praw człowieka i demokracji;
23. nalega, by wszystkie dyrekcje generalne Komisji i ESDZ przeprowadziły szczegółową ocenę skutków prawnych Karty praw podstawowych Unii Europejskiej pod kątem polityki zewnętrznej UE, jako że Karta ta ma zastosowanie do wszystkich działań podejmowanych przez instytucje UE; również zobowiązuje się do dokonania powyższego; zachęca swoje komisje parlamentarne do korzystania z odpowiednich przepisów art. 36 jego Regulaminu, które umożliwiają im sprawdzenie zgodności projektów aktów prawnych z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym projektów odnoszących się do zewnętrznych instrumentów finansowych;
24. podkreśla konieczność podniesienia poziomu współpracy i konsultacji pomiędzy grupą roboczą Rady ds. Praw Podstawowych (FREMP) a Grupą Roboczą ds. Praw Człowieka (COHOM); apeluje o objęcie wspomnianym zakresem współpracy i konsultacji specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka; wzywa oba organy do pełnego korzystania z fachowej wiedzy Rady Europy i narzędzi oraz specjalnych procedur ONZ, w tym również w trakcie przygotowania nowych inicjatyw, mając na względzie dobitne wyrażanie oraz promowanie wspólnych wartości i norm międzynarodowych;
25. z zadowoleniem przyjmuje zwiększoną spójność polityki z międzynarodowymi i regionalnymi konwencjami i mechanizmami takimi jak te należące do ONZ i Rady Europy; wzywa do systematycznego włączenia tych norm do krajowych strategii dotyczących praw człowieka, które powinny stanowić dokument odniesienia dla polityk geograficznych i tematycznych, planów działań, strategii i instrumentów; sugeruje, że współpraca w dziedzinie praw człowieka, w szczególności w drodze dialogu dotyczącego praw człowieka, skoordynowanego w taki sposób, aby mógł zbiec się w czasie z międzynarodowymi szczytami, powinna zostać rozszerzona na wszystkich partnerów regionalnych oraz organizacje i kontynuowana w formie specjalnych oświadczeń składanych po odbyciu spotkań z tymi partnerami, a także po spotkaniach z państwami trzecimi, w szczególności państwami BRIC i innymi gospodarkami wschodzącymi;
26. uważa, że włączenie państw Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu do europejskiej polityki sąsiedztwa Rady Europy zapewni uzupełniające narzędzie służące do zbliżenia ich ram prawnych i sprawdzonych rozwiązań w dziedzinie praw człowieka; zauważa, że ostatnio przyjęty wspólny program UE i Rady Europy dotyczący wzmocnienia demokratycznych reform w południowych krajach sąsiedzkich jest przykładem uzupełniającego charakteru fachowej wiedzy Rady Europy w zakresie reform konstytucyjnych, prawnych i instytucjonalnych;
27. zachęca właściwe instytucje UE do podejmowania działań mających na celu zwiększenie poszanowania oraz ochrony wolności wyznania lub przekonań w ramach międzynarodowych norm w zakresie praw człowieka;
28. wzywa swoje odpowiednie komisje, takie jak Podkomisja Praw Człowieka, Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia, do wzmocnienia ich współpracy z odpowiednimi organami Rady Europy z zastosowaniem jej instrumentów oraz do nawiązania zorganizowanych dialogów w celu stworzenia skutecznej i pragmatycznej synergii pomiędzy obiema instytucjami oraz do pełnego wykorzystania obecnej wiedzy fachowej w tej dziedzinie;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

Ku integralnemu i skutecznemu podejściu

29. uznaje również cel przeglądu, jakim jest umieszczenie praw człowieka w centrum stosunków UE ze wszystkimi państwami trzecimi; uważa, że konieczne jest przyjęcie przez UE skutecznego podejścia do swoich partnerów poprzez pogłębianie wybranych kluczowych priorytetów dotyczących praw człowieka, demokracji i praworządności oraz by skoncentrowała ona swoje wysiłki na tym podejściu w celu utworzenia im drogi do oczekiwanych i osiągalnych wyników; zauważa, że w dziedzinie praw człowieka tego rodzaju kluczowe priorytety powinny obejmować zasadnicze prawa podstawowe takie jak niedyskryminacja oraz wolność wypowiedzi, wolność religii lub przekonań, wolność sumienia, wolność zgromadzeń i wolność zrzeszania się;

30. proponuje, aby UE i jej państwa członkowskie przyjęły – jako kluczowe priorytety – prawa człowieka i zwalczanie kary śmierci oraz przeciwdziałanie dyskryminacji kobiet, tj. dziedziny, w których UE osiągnęła godne podziwu rezultaty, i w których jej doświadczenie jest na tyle istotne, że może dzielić się praktycznymi wynikami i je osiągać;

31. przypomina, że rozwój, demokracja i praworządność są warunkami wstępnymi korzystania z praw człowieka, ale nie są mu równoznaczne, oraz że oddziałują one wzajemnie na siebie i wzajemnie się wzmacniają; apeluje do UE, aby wspierała wprowadzanie w społeczeństwie demokratycznych, opartych na prawach człowieka ideałów, zwłaszcza w celu propagowania równouprawnienia płci i praw dzieci;

32. z zadowoleniem przyjmuje kluczową rolę krajowych strategii dotyczących praw człowieka, o które Parlament postuluje od dawna, oraz fakt, że zostały one opracowane w formie powszechnego procesu, obejmującego delegacje UE, szefów misji oraz COHOM; uznaje za niezbędne organizowanie szerokich konsultacji, szczególnie z lokalnymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicielami parlamentów krajowych, obrońcami praw człowieka i innymi zainteresowanymi stronami, i podkreśla, że w tym celu podmioty te muszą być chronione za pomocą środków wykonawczych;

33. uważa, że specyficzny dla danego kraju dobór priorytetów, realne cele i formy politycznego nacisku są niezbędne dla uzyskania bardziej efektywnych działań UE i zdobycia wymiernych osiągnięć; jest zdania, że krajowe strategie dotyczące praw człowieka należy włączyć do głównego nurtu Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, polityki handlowej i polityki rozwoju (zarówno w kontekście programów geograficznych, jak i tematycznych) w celu zapewnienia większej efektywności, skuteczności i spójności;

34. zwraca się do Komisji, by włączyła krajowe strategie w zakresie praw człowieka do procesu programowania i wdrażania wszelkiej pomocy dla państw trzecich, a także do dokumentów strategicznych i wieloletnich programów indykatorywnych;

35. zaleca, aby upublicznić kluczowe priorytety dotyczące krajowych strategii w zakresie praw człowieka, jednocześnie nie narażając bezpieczeństwa obrońców praw człowieka i społeczeństwa obywatelskiego w danych krajach; podkreśla, że owe publiczne priorytety zademonstrowałyby zaangażowanie UE na rzecz praw człowieka w państwach trzecich oraz zapewniłyby wsparcie tym, którzy walczą o korzystanie z przysługujących im praw człowieka oraz o ich ochronę; uważa, że Parlament powinien mieć dostęp do krajowych strategii w zakresie praw człowieka i do wszystkich informacji odnoszących się do nich;

36. podkreśla rolę społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (CSR) w dziedzinie praw człowieka, wyrażoną w komunikacie Komisji z dnia 25 października 2011 r. dotyczącym m.in. wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka; podkreśla potrzebę włączenia społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw do unijnych strategii dotyczących praw człowieka; przypomina, że przedsiębiorstwa europejskie i wielonarodowe również mają zobowiązania i obowiązki oraz z zadowoleniem przyjmuje ponowne potwierdzenie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw przez UE; wzywa wszystkie przedsiębiorstwa do wypełnienia swoich zobowiązań wynikających z ich społecznej odpowiedzialności w celu przestrzegania praw człowieka zgodnie z wytycznymi ONZ; z zadowoleniem przyjmuje gotowość Komisji do opracowania wskazówek dotyczących praw człowieka, skierowanych do małych i średnich przedsiębiorstw; wzywa państwa członkowskie do opracowania krajowych planów wdrażania wytycznych ONZ oraz nalega, by kraje partnerskie również przyjęły międzynarodowe standardy w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, takie jak Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej MOP;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

37. uważa, że ramy strategiczne UE dotyczące praw człowieka oraz towarzyszący im plan działań, które posiadają trzyletnie ramy czasowe, będą racjonalizować krajowe cele priorytetowe, między innymi przez objęcie swoim zakresem wytycznych tematycznych UE i związanych z nimi strategii lokalnych w celu zapewnienia spójnych ram dla wszystkich działań UE; wzywa do natychmiastowego sfinalizowania wszystkich krajowych strategii dotyczących praw człowieka, ich szybkiego wdrożenia i przeprowadzenia oceny sprawdzonych rozwiązań; wyraża przekonanie, że strategie te umożliwią przeprowadzenie dokładnej rocznej oceny procesu realizacji postanowień klauzul dotyczących praw człowieka, ustanowionych w umowach ramowych;

38. zaleca, by w ramach krajowych strategii dotyczących praw człowieka UE uzgodniła listę „minimalnej liczby pozycji”, do jakich państwa członkowskie i instytucje UE powinny się odnieść w dyskusjach ze swoimi odpowiednikami w państwach trzecich, które będą miały miejsce w trakcie spotkań i wizyt, w tym na najwyższym szczeblu politycznym oraz w ramach szczytów;

39. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do dalszego zachęcania państw trzecich do wyraźnego uwzględnienia praw kobiet w swoim prawodawstwie oraz zapewnienia poszanowania tych praw;

40. zachęca właściwe instytucje UE do zaangażowania się we wsparcie wolności religii i rozwiązywania konfliktów oraz do udzielenia pomocy podmiotom religijnym i organizacjom wyznaniowym w tym zakresie;

41. z zadowoleniem przyjmuje przyjęte w ramach strategicznych zobowiązanie do umieszczania praw człowieka w centrum stosunków UE z państwami trzecimi, w tym ze strategicznymi partnerami; w związku z tym wzywa UE do przyjęcia rocznych konkluzji Rady do Spraw Zagranicznych dotyczących strategicznych partnerów UE w celu ustanowienia progu wspólnych pozycji dotyczących praw człowieka, do jakich państwa członkowskie i urzędnicy UE muszą się odnieść – jako minimum – w dyskusjach ze swoimi odpowiednikami;

42. apeluje o ponowne wysiłków na rzecz ochrony i wsparcia obrońców praw człowieka w państwach trzecich, zwłaszcza osób znajdujących się w sytuacji zagrożenia lub żyjących w strachu z powodu ich zaangażowania; oczekuje na elastyczniejsze, ukierunkowane działania, jakie można będzie podjąć na rzecz ochrony obrońców praw człowieka w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji;

Plan działań UE na rzecz praw człowieka i demokracji

Klauzula dotycząca praw człowieka

43. wzywa Komisję do zaproponowania prawodawstwa zobowiązującego przedsiębiorstwa UE do zapewnienia, że ich zakupy nie przyczyniają się do wsparcia sprawców konfliktów ani do rażącego łamania praw człowieka, poprzez prowadzenie kontroli i audytów w zakresie swoich łańcuchów dostaw surowców mineralnych oraz publikowanie wyników; wzywa Komisję do przedstawienia i upublicznienia wykazu przedsiębiorstw unijnych bezpośrednio uczestniczących w łamaniu praw człowieka w swoich stosunkach z reżimami autorytarnymi; jest zdania, że nałożenie na przedsiębiorstwa unijne obowiązku należytej staranności, zgodnie z wytycznymi opublikowanymi przez OECD, przyczyniłoby się do ochrony reputacji przedsiębiorstw europejskich oraz doprowadziłoby do większej spójności unijnej polityki w dziedzinie praw człowieka i unijnej polityki rozwoju, zwłaszcza na obszarach nękanych konfliktami;

44. zaleca, aby wysoka przedstawiciel oparła ten mechanizm na rozpoznaniu potencjalnego zagrożenia dla krajów partnerskich łamiących międzynarodowe normy w zakresie praw człowieka poprzez zawarcie w klauzuli szczególnych cech efektywnego systemu „wczesnego ostrzegania” oraz ustanowienie progresywnych ram w oparciu o konsultację, działania i skutki podobne do tych przewidzianych w umowie z Kotonu, na wzór mechanizmu monitorowania wdrożonego w związku z umową o partnerstwie i współpracy między UE a Turkmenistanem; zauważa, że taki system oparty na dialogu mógłby stanowić wsparcie w procesie rozpoznawania i rozwiązywania problemów związanych z pogarszającymi się warunkami środowiska i powtarzającym się i/lub stałym naruszaniem praw człowieka w ramach naruszania prawa międzynarodowego oraz umożliwić omówienie kwestii zastosowania środków naprawczych w prawnie wiążących ramach; wzywa zatem do przeprowadzenia przeglądu również w celu dokonania oceny roli, zadań i celów dialogu dotyczącego praw człowieka oraz konsultacji, które powinny zostać ulepszone;

45. apeluje o regularną ocenę oraz szczególne uwzględnienie ochrony praw podstawowych migrantów w państwach przyjmujących;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

46. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie mechanizmu monitorowania sytuacji związanych z prawami człowieka przez Parlament, ustanowionego jako część zawarcia umowy o partnerstwie i współpracy z Turkmenistanem; zaleca, by systematycznie przewidywać podobne mechanizmy monitorowania również w stosunku do innych umów;

47. zwraca uwagę na decyzję Rady z 2009 r. o rozszerzeniu zakresu stosowania postanowień klauzuli dotyczącej praw człowieka i demokracji do wszystkich umów i zapewnieniu powiązań pomiędzy tymi umowami i umowami o wolnym handlu w drodze włączenia w miarę potrzeby „klauzuli pomostowej”; zwraca uwagę na odniesienia zawarte w planie działań UE na rzecz praw człowieka i demokracji do kwestii rozwoju kryteriów stosowania tego elementu; zauważa, że rozszerzenie zakresu klauzuli dotyczącej praw człowieka nieodwrotnie wymaga zastosowania jasnego mechanizmu jej wdrożenia na szczeblu instytucjonalnym i politycznym, w związku z czym klauzula ta powinna być uzupełniona mechanizmem jej operacyjnego egzekwowania; nalega, aby do wszystkich umów, w tym do umów sektorowych oraz umów dotyczących wymiany handlowej i inwestycji, zawieranych przez UE zarówno z krajami uprzemysłowionymi, jak i krajami rozwijającymi się, włączano możliwe do wyegzekwowania i niepodlegające negocjacji klauzule praw człowieka; uważa, że istotne jest, aby wszystkie kraje partnerskie, w szczególności kraje o podobnych zapatrywaniach oraz partnerzy strategiczni, z którymi UE negocjuje umowy, przystąpiły do tego wiążącego prawnie zobowiązania;

48. zwraca uwagę, że Parlament nie bierze udziału w procesie podejmowania decyzji o wszczęciu konsultacji lub zawieszeniu umowy; uważa, że w przypadku gdy Parlament Europejski przyjmie zalecenie dotyczące stosowania klauzuli dotyczącej praw człowieka oraz postanowień zawartych w rozdziale poświęconym zrównoważonemu rozwojowi Komisja powinna dokładnie zbadać, czy warunki określone w tym rozdziale zostały spełnione; zauważa, że w przypadku gdy Komisja uzna, że warunki te nie zostały spełnione, powinna przedstawić sprawozdanie właściwej komisji Parlamentu Europejskiego;

49. zachęca wysoką przedstawiciel do rozszerzenia sprawozdania rocznego na temat działań UE na rzecz praw człowieka i demokracji na świecie poprzez dodanie sprawozdania z postępów w realizacji planu działań UE na rzecz praw człowieka i demokracji, który swoim zakresem również obejmuje stosowanie postanowień klauzuli dotyczącej praw człowieka i demokracji w obowiązujących umowach, zawierającego indywidualną ocenę każdego przypadku procesu konsultacji oraz innych odpowiednich środków wszczętych przez Radę, ESDZ i Komisję, wraz z analizą skuteczności i spójności podjętych działań;

Ocena skutków w odniesieniu do praw człowieka

50. jest zdania, że UE może w pełni wywiązać się ze swoich zobowiązań wynikających z Traktatu z Lizbony i Karty jedynie poprzez przygotowanie oceny skutków w odniesieniu do praw człowieka przed rozpoczęciem negocjacji w sprawie wszelkich dwustronnych lub wielostronnych umów z państwami trzecimi;

51. zauważa, że systematyczna praktyka jest jedynym sposobem zapewnienia spójności między prawem pierwotnym, działaniami zewnętrznymi UE a własnymi zobowiązaniami stron trzecich na mocy międzynarodowych konwencji, w tym Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych (ICCPR), Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych (ICESCR) oraz uznanych na szczeblu międzynarodowym standardów w zakresie zatrudnienia i ochrony środowiska;

52. wzywa, aby owe wyżej wymienione oceny skutków obejmowały pełny zakres praw człowieka, w tym w internecie, rozumiany jako niepodzielna całość;

53. zauważa, że te oceny należy przeprowadzać w sposób niezależny, przejrzysty, uczestniczący i obejmujący potencjalnie zagrożone społeczności;

54. wzywa Komisję i ESDZ do opracowania niezawodnej metodologii, która będzie chronić zasady równości i niedyskryminacji, aby uniknąć negatywnych skutków dla niektórych populacji, i która będzie przewidywać wzajemnie uzgodnione środki zapobiegawcze lub naprawcze do zastosowania w razie wystąpienia ewentualnych negatywnych skutków przed sfinalizowaniem negocjacji;

55. zwraca szczególną uwagę na potrzebę przeprowadzenia oceny skutków tych projektów, których wdrażanie niesie ze sobą poważne ryzyko naruszenia postanowień Karty, np. projektów dotyczących sądownictwa, organów kontroli granicznej, policji oraz sił bezpieczeństwa w krajach objętych reżimem represyjnym;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

Polityka porównawcza

56. podkreśla, że prawa człowieka oraz cele demokracji nieodzownie wymagają wprowadzenia konkretnych, mierzalnych, osiągalnych kryteriów publicznych, których celem jest dokonanie oceny poziomu poszanowania podstawowych wolności, praw człowieka i praworządności; uważa w związku z tym, że UE powinna w pełni korzystać z odpowiednich instrumentów i fachowej wiedzy Organizacji Narodów Zjednoczonych i Rady Europy, w tym z wdrożenia Europejskiej konwencji praw człowieka jako elementu mającego istotne znaczenie dla stworzenia tego rodzaju unijnego katalogu wartości odniesienia dla praw człowieka i demokracji dla państw członkowskich Rady Europy, oraz powinna wyraźnie rozgraniczyć swoje opinie polityczne od dokonywanej przez nią oceny prawnej i technicznej;

57. zaleca, aby ESDZ opracowała zbiór wskaźników jakościowych i ilościowych oraz publicznych analiz porównawczych poszczególnych krajów, które mogłyby służyć jako spójna i konsekwentna podstawa rocznej oceny polityk UE w ramach krajowych strategii dotyczących praw człowieka i dialogów z państwami trzecimi dotyczących praw człowieka; zaleca, by te wskaźniki porównawcze obejmowały również podstawy prawa międzynarodowego dotyczącego uchodźców w celu ochrony praw uchodźców i wysiedleńców;

Odnowiona europejska polityka sąsiedztwa

58. przypomina wnioski o charakterze politycznym płynące z Arabskiej Wiosny oraz doświadczenie zdobyte w związku z krajami objętymi Partnerstwem Wschodnim zarówno w okresie przejściowym, jak i w okresie go poprzedzającym, w tym konieczność zmiany wcześniejszych polityk koncentrujących się głównie na stosunkach z organami i ustanowieniu skutecznego partnerstwa pomiędzy UE a rządami i społeczeństwami obywatelskimi w krajach partnerskich; podkreśla w związku z tym ważną rolę niedawno utworzonego Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji (EED), pierwotnie, choć nie tylko, w krajach sąsiadujących z UE;

59. podkreśla znaczenie kwestii tworzenia programów i projektów pomocniczych, które umożliwiają kontakt pomiędzy społeczeństwem obywatelskim w UE i w państwach trzecich, a także wzywa Komisję i ESDZ do wzmocnienia zdolności społeczeństwa obywatelskiego do uczestnictwa w procesach podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym, co powinno stać się głównym filarem zewnętrznych instrumentów finansowych, będących obecnie przedmiotem przeglądu;

60. z zadowoleniem przyjmuje to, że dialogi dotyczące praw człowieka, prowadzone w ramach Partnerstwa Wschodniego, są uzupełniane wspólnymi seminariami skierowanymi do społeczeństwa obywatelskiego oraz potwierdza swoje poparcie dla Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego;

61. wzywa Komisję oraz ESDZ do korzystania z modelu zinstytucjonalizowanego mechanizmu konsultacji społeczeństwa obywatelskiego, o którym mowa w umowie o wolnym handlu pomiędzy UE a Koreą, jako punktu wyjścia do rozwoju jeszcze bardziej globalnych mechanizmów dla wszystkich umów;

62. rozumie, że istotą nowego podejścia UE jest wzmacnianie społeczeństw w drodze ich aktywnej odpowiedzialności krajowej, stosowanej w celu wsparcia ich zdolności do uczestniczenia w procesach podejmowania decyzji i demokratycznych rządów;

63. z zadowoleniem przyjmuje nowe inicjatywy takie jak Europejski Fundusz na rzecz Demokracji (EED) oraz instrument wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (CSF), które zwiększają dostępność pomocy UE, w szczególności w odniesieniu do organizacji społeczeństwa obywatelskiego, oraz które mogą funkcjonować jako czynnik pobudzający do przyjęcia bardziej strategicznego i politycznego podejścia UE do demokratyzacji przez zapewnienie odpowiedniej do kontekstu, elastycznej i terminowej pomocy ukierunkowanej na ułatwienie przemian demokratycznych w krajach partnerskich;

64. zauważa, że pomimo iż wydarzenia Arabskiej Wiosny miały przyczynić się do transformacji prodemokratycznej, w wielu przypadkach doprowadziły one do pogorszenia sytuacji mniejszości religijnych pod kątem poszanowania ich wolności i praw; w związku z tym surowo potępia wszelkie akty przemocy wobec chrześcijan, żydów, muzułmanów lub innych społeczności religijnych, jak również wszelkie formy dyskryminacji i nietolerancji oparte na wyznaniu i przekonaniu wobec osób wierzących, apostatów czy niewierzących; ponownie podkreśla, zgodnie ze swoimi wcześniejszymi rezolucjami, że prawo do wolności myśli, sumienia i religii jest podstawowym prawem człowieka;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

65. podkreśla, że wydarzenia Arabskiej Wiosny ujawniły szereg błędów w polityce UE ukierunkowanej na ten region, w tym na sytuację młodych ludzi, którzy borykają się z masowym bezrobociem i brakiem perspektyw w swych krajach; przyjmuje jednak z zadowoleniem wolę zmiany podejścia i kładzie nacisk na konieczność wzmocnienia trwających projektów i programów wymiany obejmujących młodzież uczestniczącą w Arabskiej Wiosnie, zwłaszcza tych zainicjowanych w ramach Unii dla Śródziemnomorza;

66. podkreśla potrzebę stworzenia programów wymiany lub otwarcia europejskich programów na młodzież uczestniczącą w Arabskiej Wiosnie Ludów oraz refleksji dotyczącej społeczeństw obywatelskich na temat przyczyn i skutków braku wiedzy o problemach, jakie napotyka te społeczeństwa głównie w sferze gospodarczej i społecznej;

67. proponuje stworzenie programów wymiany lub otwarcie programów europejskich na młodzież w państwach trzecich;

68. podkreśla, że silne więzi ze społeczeństwem obywatelskim w krajach Arabskiej Wiosny i krajach objętych Partnerstwem Wschodnim, promowane między innymi przez programy wymiany, staże w instytucjach UE i w instytucjach państw członkowskich UE oraz stypendia na uniwersytetach europejskich, są niezbędne dla przyszłego rozwoju i konsolidacji demokracji w tych krajach;

69. zwraca uwagę, że wyżej wymieniona refleksja dotycząca społeczeństw obywatelskich może zwiększyć swój zasięg dzięki utworzeniu Europejsko-Arabskiego Konwentu Młodzieży lub Konwentu Młodzieży z Europy oraz Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej/Europejsko-Śródziemnomorskiego Konwentu Młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka;

70. podkreśla, że sytuacja kobiet w państwach Arabskiej Wiosny często ma kluczowe znaczenie dla oceny postępów w zakresie demokracji i praw człowieka oraz że zagwarantowanie praw kobiet powinno być zasadniczym elementem działań UE ukierunkowanych na te państwa; wzywa do ustanowienia Międzyparlamentarnej Euro-Arabskiej Konwencji Kobiet; ponadto przypomina, że demokracja obejmuje pełny udział kobiet w życiu publicznym, o czym jest mowa w instrumentach międzynarodowych i regionalnych takich jak Protokół do Afrykańskiej karty praw człowieka i praw ludów dotyczący praw kobiet w Afryce;

71. podkreśla kluczową rolę krajowych instytucji zajmujących się prawami człowieka oraz współpracy tych organów w państwach członkowskich i w krajach sąsiadujących z UE; wspiera inicjatywy ukierunkowane na urzeczywistnianie dobrych praktyk, koordynowanie i pobudzanie współpracy między unijnymi instytucjami zajmującymi się prawami człowieka i krajowymi instytucjami tego rodzaju działającymi w państwach członkowskich i państwach sąsiadujących z UE, do których to inicjatyw zalicza się program na rzecz współpracy między rzecznikami praw obywatelskich pochodzącymi z krajów objętych Partnerstwem Wschodnim, przewidziany na lata 2009-2013, ustanowiony wspólnie przez polskiego i francuskiego rzecznika praw obywatelskich w celu zwiększenia możliwości urzędów rzecznika praw obywatelskich, organów rządowych i organizacji pozarządowych w krajach objętych Partnerstwem Wschodnim z myślą o ochronie praw indywidualnych i budowaniu państw demokratycznych opartych na praworządności; podkreśla potrzebę koordynacji tego rodzaju działań w ramach UE oraz wykorzystania przez instytucje UE doświadczenia zdobytego w związku z powyższym; podkreśla potrzebę wspierania ustanowienia krajowych instytucji zajmujących się prawami człowieka w tych krajach sąsiadujących z UE, których system prawny nie uwzględnia takich organów;

72. nalega, aby wysoka przedstawiciel i Komisja z przekonaniem wdrożyły odnowioną europejską politykę sąsiedztwa, poświęcając jednakową uwagę zasadom „więcej za więcej” i „mniej za mniej”;

73. uważa, że zgodnie z celami tej polityki należy zmniejszyć wsparcie Unii dla krajów, które według wyraźnych ocen nie poczyniły postępów w zakresie wprowadzania głębokiej demokracji i dogłębnych przemian instytucjonalnych i społecznych, w tym rządów prawa, lecz bez uszczerbku dla wsparcia społeczeństwa obywatelskiego w tych krajach, szczególnie jeśli państwa te naruszają niektóre podstawowe zasady, w tym wolność wypowiedzi, wolność wyznania lub przekonań, **niedyskryminacja**, równouprawnienie płci, wolność sumienia, wolność zgromadzeń i wolność zrzeszania się;

74. jest zaniepokojony kwestią utrwalania dawnych postaw, zgodnie z którymi w sferze polityk w sposób nadmierny nagradza się działania podjęte przez rządy partnerskie, które nie przyczyniają się do bezpośredniej realizacji celów;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

75. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę bazującego na prawach człowieka podejścia do polityki rozwojowej, zauważa, że takie podejście musi opierać się na niepodzielności praw człowieka, i wyraża zdecydowane przekonanie, że to raczej istota ludzka i dobro ludności, a nie rządy, powinny znajdować się w centrum celów współpracy; podkreśla, że spójność polityki na rzecz rozwoju musi być w tym kontekście rozumiana jako przyczynianie się do pełnej realizacji celów dotyczących praw człowieka, aby różne strategie polityczne UE nie podwajały się nawzajem w tym zakresie;

76. z zadowoleniem przyjmuje nową inicjatywę EU Aid Volunteers, która w latach 2014-2020 zapewni około 10 000 Europejczyków możliwość udziału w operacjach humanitarnych na całym świecie, w tych miejscach, w których pomoc jest najbardziej potrzebna, a także będzie okazją do zademonstrowania europejskiej solidarności poprzez udzielenie praktycznej pomocy społecznościom, których dotknęły klęski żywiołowe i klęski spowodowane przez człowieka;

Wspólna odpowiedzialność międzyinstytucjonalna

77. jest zdania, że strategiczne ramy i plan działań są szczególnie istotne, ponieważ stanowią one wspólne zobowiązanie wspierane przez wysoką przedstawiciel, Radę, Komisję i państwa członkowskie; z zadowoleniem przyjmuje uznanie wiodącej roli Parlamentu w promowaniu praw człowieka i demokracji; oczekuje, że Parlament będzie należycie zaangażowany w fazę wdrażania planu działań, między innymi poprzez wymiany w ramach grupy kontaktowej ds. praw człowieka skupiającej Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), właściwe służby Rady i Komisji, specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka oraz Podkomisję Praw Człowieka PE i Komisję Spraw Zagranicznych;

78. zaleca, aby Parlament rozwijał bardziej dynamiczne stosunki z delegacjami UE, bazując na regularnych kontaktach i wymianie informacji poprzez sprawozdania z postępu prac, odzwierciedlające „program zmian” w dziedzinie praw człowieka i demokracji oraz cele i etapy określone w planie działań;

79. zobowiązuje się do zapewnienia bardziej systematycznego monitorowania swoich rezolucji dotyczących praw człowieka i pojedynczych przypadków łamania praw człowieka poprzez utworzenie mechanizmu monitorowania przy wsparciu ze strony niedawno utworzonej jednostki działań ds. praw człowieka i zaleca zwiększenie współpracy pomiędzy Podkomisją Praw Człowieka, Komisją Budżetową, Komisją Kontroli Budżetowej i innymi właściwymi komisjami PE oraz Trybunałem Obrachunkowym, aby zapewnić, że realizacji celów strategicznego przeglądu towarzyszyć będzie odpowiednie wsparcie finansowe ze strony Unii;

80. zaleca, aby udoskonalić jego własne procedury w odniesieniu do kwestii praw człowieka oraz zintensyfikować działania mające na celu skuteczne uwzględnienie praw człowieka w jego własnych strukturach i procesach w celu dopilnowania, aby prawa człowieka i demokracja znajdowały się w centrum wszystkich działań i strategii parlamentarnych, w tym w drodze przeglądu wytycznych dla delegacji międzyparlamentarnych PE w sprawie promowania praw człowieka i demokracji;

81. jest zdania, że w skład każdej stałej delegacji Parlamentu i każdej stosownej komisji powinien wchodzić poseł, wybrany najlepiej spośród jej przewodniczących i wiceprzewodniczących, któremu powierzono specjalnie zadanie monitorowania kwestii praw człowieka w danym regionie, państwie lub obszarze tematycznym, oraz że mianowane osoby powinny regularnie przedkładać sprawozdania Podkomisji Praw Człowieka Parlamentu;

82. zaleca, by w skład każdej stałej delegacji PE wyjeżdżającej na misję do kraju, w którym sytuacja związana z prawami człowieka jest niepokojąca, wchodził poseł, którym powierzono specjalnie zadanie podnoszenia kwestii praw człowieka w odniesieniu do danego regionu lub państwa, oraz by ci posłowie regularnie przedkładali sprawozdania Podkomisji Praw Człowieka Parlamentu;

83. apeluje o ściślejszą współpracę w zakresie praw człowieka z parlamentami krajowymi państw członkowskich;

84. podkreśla potrzebę usprawnienia modelu posiedzeń plenarnych nad przypadkami łamania praw człowieka, demokracji i praworządności w celu umożliwienia częściej odbywanej szeroko zakrojonej debaty z udziałem posłów, prowadzenia zorganizowanych konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim w trakcie procesu przygotowywania projektów, bardziej wzmożonej reakcji na kwestię łamania praw człowieka i inne nieprzewidziane wydarzenia w tym obszarze, a także podkreśla potrzebę sprawniejszych działań następczych względem przeprowadzonych już debat i przyjętych uchwał;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

85. podkreśla potrzebę lepszego wykorzystania potencjału sieci Nagrody Sacharowa przez PE i inne instytucje UE;
86. zaleca, by Parlament we współpracy z parlamentami krajowymi państw członkowskich organizował coroczne spotkanie poświęcone obrońcom praw człowieka z udziałem obrońców praw człowieka z całego świata, które byłoby dla Parlamentu okazją do demonstrowania co roku swojego poparcia dla obrońców praw człowieka na świecie oraz do wsparcia ich w dążeniu do wyrażania własnych opinii oraz korzystania z przysługujących im praw w odpowiednich krajach;
87. wzywa do rzeczywistego zastosowania art. 36 TUE w celu zapewnienia, że poglądy Parlamentu zostały należycie uwzględnione, jeżeli chodzi o działania następcze po wydaniu rezolucji, oraz zaleca prowadzenie bardziej intensywnego dialogu w tym zakresie;

o
o o

88. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji Europejskiej, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, specjalnemu przedstawicielowi ds. praw człowieka, rządów i parlamentom państw członkowskich oraz Radzie Europy.

P7_TA(2012)0505

Nowa umowa UE-Rosja

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2012 r. zawierające zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Rady, Komisji oraz Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych w sprawie negocjacji dotyczących nowej umowy między UE a Rosją (2011/2050 (INI))

(2015/C 434/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Umowę o partnerstwie i współpracy ustanawiającą partnerstwo między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Federacją Rosyjską, z drugiej strony, która weszła w życie dnia 1 grudnia 1997 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 października 2012 r. w sprawie stosunków handlowych UE–Rosja po przystąpieniu Rosji do WTO ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozpoczęte w 2008 r. negocjacje w sprawie nowej umowy między UE a Rosją, a także partnerstwo na rzecz modernizacji zainicjowane w 2010 r.,
- uwzględniając wspólny cel UE i Rosji, określony we wspólnym oświadczeniu wydanym po zakończeniu XI szczytu UE–Rosja, który odbył się w Petersburgu w dniu 31 maja 2003 r., dotyczący utworzenia wspólnej przestrzeni gospodarczej, wspólnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, wspólnej przestrzeni współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa zewnętrznego oraz wspólnej przestrzeni badań naukowych i edukacji z uwzględnieniem aspektów kulturalnych (tzw. cztery wspólne przestrzenie),
- uwzględniając prowadzone między UE a Rosją konsultacje dotyczące praw człowieka,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0409.